

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An detractor debeat famam alienam graviter læsam reparare non
solùm apud eos, apud quos illam alteri abstulit, sed etiam apud alios
mediatos, quibus isti postea dixerunt, ac propalârunt?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

respectu culpæ levis subreptitiæ tam difficulter evitabilis, & si ad quantitatem culpæ attendendum est, ut volunt Adversarii, cum hæc non fuerit gravis, sed levis, non potest taxari obligatio ad restitutionem damni gravis, sed ad summum alicujus partis levis, quæ habeat proportionem cum culpa levi, aliàs non erit juxta, sed supra quantitatem culpæ, quæ levis est. Ad hæc si pars hæc gravis restitui debet, dic sub qua obligatione? num sub levi? Sed obligatio levis ad materiam gravem à natura non imponitur, ut supra dictum est. Num sub gravi? at oppositum nimis arduum est, ut colligitur ex dictis, & ipsi Adversarii levem duntaxat obligationem admittunt cum, & apud la Croix l. 3. p. 2. n. 191.

91 Ad 2. Q. non nulli cum Philipp. Faber *de restit. in 4. sentent. dist. 15. q. 3. D. 53. cap. 1. n. 37.* existimant, satis esse, si retractatio, & famæ restitutio fiat apud immediatos Auditores; quia cum verba in infinitum propemodum ulterius promulgentur, impossibile est, detractorem apud omnes posse satisfacere.

Verùm communis DD. sententia cum Navarr. *de restit. cap. 4. n. 443.* Lug. *D. 15. sect. 2. n. 15.* Less. *cap. 11. n. 111.* Turrian. *D. 53. dub. 2. n. 9.* Bonac. *D. 2. q. 4. p. 14.* Rebell. *l. 4. de restit. q. 12.* Filliuc. *tr. 32. c. 9. q. 7.* distinguit in hunc modum. Si detractor dixit, seu cri-

men revelavit sub secreto alicui, vel aliquibus personis, de quarum taciturnitate, & constantia non dubitabat, sufficere apud has retractare, & famam restituere, quia tunc damnum secutum apud alias personas censetur casuale respectu primi revelantis; si verò crimen revelavit non sub secreto, sed coram iis, quos sciebat, vel dubitabat, an non aliis quoque idem crimen essent revelaturi, teneri apud omnes famam ablatam restituere. Ratio communis sententiæ est, quia totum illud damnum subsequens procedit ex injuria detractoris, præsertim si alii, quibus dixit, licetè postea crimen manifestent, exultimantes illud verum esse, & publicum: ergo debet detractor resarcire totum illud damnum, cujus ipse fuit causa efficax injusta.

Quòd autem impossibile sit, id, quod dixit, apud omnes retractare, per accidens erit, & tunc ob impotentiam excusabitur, sicut in aliis materiis, per se tamen tenebitur, & ad inquirendum obligabitur, ut satisfaciatur apud eos, apud quos potest, nec excusabitur, ut apud nullum satisfaciatur, ut notat, & probat Lugo l. c. qui licet sententiam hanc, spectata obligatione orta ex injuria præterita, certissimam videri pronuntiet, notat pariter in contrarium videri esse communem praxim Confessariorum, & pœnitentium: Confessariorum quidem, qui solum ad hoc pœnitentes obligant,

gant, ut apud eos retractent, coram quibus alterius fama injustè læsa est. Pœnitentium verò, qui sive ante Confessionem, sive post, sufficienter videntur sibi satisfacere, si apud eosdem satisfaciant;

Qua proin communi praxi supposita concludit citt. Lugo, licèt spectata prædicta obligatione contracta ex injuria præterita detractor per se teneatur refarcire famam apud auditores mediatos, & immediatos, eum tamen defacto ab hac obligatione communiter liberari, tum ob moralem impotentiam, quæ ut plurimum datur; tum quia hoc ipso, quòd detractor apud immediatos auditores sua dicta retractet, & famam restituat, videtur illis implicitè committere, & relinquere, ut ipsi hanc suam retractionem aliis, si quibus dixerunt; divulgent, qui cùm id munus expresse non reluciant, tacitè acceptare videntur, cùmque detractor nesciat, quænam sint illæ aliæ personæ mediata, quibus id relatum est, nec scire possit, nisi ab ipsis auditoribus immediatis, eo ipso, quòd hi de infamia ulterius propagata detractorem non moneant, censentur eam curam in se suscipere, & detractorem ab eo onere liberare. Et hæ rationes satis probabiles sunt, & communem Confessariorum, ac pœnitentium praxim confirmant, ac suffultiunt.

92 Ad 3. Q. obligationem restituen-

di pro fama læsa transire ad hæredem detractoris, quando ipse ante mortem non restituit, censent ADR. quod lib. 11. q. 1. Navarr. in man. c. 18. n. 46. Molina D. 45. & alii ex eo fundamento, quòd cùm fama injustè ablata aliter restitui nequit, debeat pecuniâ compensari: unde cùm fama non fuerit prius restituta à defuncto, hoc debitum, aliàs pecuniâ compensandum, transeat ad hæredem, sicut transeunt reliqua debita pecuniaria.

Verùm negativam sententiam tumentur Lugo D. 15. sect. 1. Less. dubit. 21. Dicastill. de rest. d. 12. n. 280. la Croix l. 3. p. 2. n. 1256. alii que communiter, idque meliùs, ac probabiliùs.

Ratio est, quia hæc obligatio est personalis, & hæres solùm succedit defuncto in ordine ad jura, & debita fortunarum, non verò in fama neque in debitis famæ, quæ solam personam intamantis respiciunt. Neque ipse defunctus ante mortem ea de causa contraxerat aliquod debitum pecuniarium; nam quòd fama, quando aliter restitui nequit, non debeat compensari pecuniâ, tenet communior, & probabilior sententia contra citt. DD. & alios, eò quòd bona, & debita ordinis superioris non possint compensari in bonis ordinis inferioris ob impossibilitatem æqualitatis, & inæstimabilitatem, cùm sit impossibile, ut